

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA "YAVVOYI TABIYAT"GA MUHABBAT UYG'OTISH. "YAVVOYI TABIYATNI ASRASH "

Rejepova Yulduz Kamiljanovna¹

¹ Qoraqalpoqston Respublikasi Qo'ng'iro't tumani 26-sonli
umumtalim maktabining Boshlang'ich sinf o'qituvchisi
<https://doi.org/10.5281/zenodo.5815420>

MAQOLA TARIXI

Qabul qilindi: 20-dekabr 2021
Ma'qullandi: 25- dekabr 2021
Chop etildi: 30- dekabr 2021

KALIT SO'ZLAR

"SAYGACHI",
Mo'ynoq va Qo'ng'iro't

ANNOTATSIYA

O'quvchilar maktabga ilk qadamini qo'yar ekan ular nimalarnidir bilishga, nimalarnidir o'rganishga juda qiziquvchan bo'lishadi va shuning bilan bir qatorda ular boshlang'ich sinfda olgan bilimlarini, tarbiyalarini butun umr davomida unutishmaydi. Biz o'qituvchilar o'quvchilarimizga bilim berish bilan bir qatorda ularni hayotga tarbiyalashimiz kerak shu qatorda tabiatga bo'lgan muxabbatlarini uyg'otishimiz ham kerak bo'ladi.

O'quvchilar maktabga ilk qadamini qo'yar ekan ular nimalarnidir bilishga, nimalarnidir o'rganishga juda qiziquvchan bo'lishadi va shuning bilan bir qatorda ular boshlang'ich sinfda olgan bilimlarini, tarbiyalarini butun umr davomida unutishmaydi. Biz o'qituvchilar o'quvchilarimizga bilim berish bilan bir qatorda ularni hayotga tarbiyalashimiz kerak shu qatorda tabiatga bo'lgan muxabbatlarini uyg'otishimiz ham kerak bo'ladi. Xo'sh qachondan boshlab o'quvchilarga tabiatni asrash shu qatorda yavvoyi tabiatni asrash haqida ma'lumotlar berishim kerak? Oquvchilar 1-sinfdan boshlab atrof muhit bilan tanishishni boshlaydi demak biz o'quvchilarga 1-

sinfdan boshlab yavvoyi tabiatga va ularni asrashga o'rgatib borishimiz kerak bo'ladi. O'quvchilarga asosan tabiatda harbir mavjudodning o'z o'rni ,vazifasi borligini uqtirish, harxil o'yinlar bilan, misollar bilan ularni qiziqtirish lozim. So'ngi yillarda respublikamizda yavvoyi hayvonlarni asrash ayniqsa qizil kitobga kiritilgan hayvonlarni yo'qalib ketishini oldini olish borasida bir qancha ishlar olib borilmoqda. Bunga birgina misol tariqasida respublikamizda tashkil topgan "SAYGACHI" qo'riqxonasini ko'rsatib o'tsak arziydi.

Ma'lumot tariqasida shuni aytib o'tishim joizki bu qo'riqxonona 2016-yilda Qoraqolpog'istonning Mo'ynoq va Qo'ng'irot tumanlari hududida joylashgan "SAYGACHI" buyurtmaxonasi asosida tabiatni muhofaza qilish muassasi sifatida tashkil topgan. Qo'riqxonaning asosiy maqsadi yo'qolib borayotgan yavvoyi tabiatni asrash va ularning turlarini ko'paytirish bo'lib xisoblanadi. Saygachi

qo'riqxonasi xizmatkorlari bu borada juda ham ko'p ishlar olib bormoqda. Bizning maktabimiz ustyurt tekisligida joylashganligi sababli har yili o'quvchilar va o'qituvchilar orasida yavvoyi tabiatni asrash maqsadida har xil tanlovlar o'tkazilib boriladi va shu tariqa o'quvchilar bir qancha ma'lumotlarga ega bo'lishadi.

Bu tanlovlarda boshlang'ich sinf o'quvchilari ham ishtirok etib kelishmoqda. O'quvchilarning tabiatga qiziqishi ularga bo'lgan mehrini, hayvonlarni o'z do'stlari deb bilishini

o'quvchilarning darsga juda faol darajadagi ishtiroklaridan ham bilsa bo'ladi. Tabiatni asrash maqsadida maktabimiz o'qituvchilari bor imkoniyatlaridan

foydalanib o'quvchilarga malumotlar berishmoqda bu borada ochiq darslar tashkillashtirib har xil metodik o'yinlar bilan o'quvchilarni jalb qilishmoqda. Bu yili ham maktabimizda **"SAYGACHI"** majmuasi tomonidan tashkillashtirilgan **"KO'SHMANCHI JANIVORLAR"** mavzusida

tanlov bo'lib o'tdi va bunda maktabimiz o'quvchilari va o'qituvchilari alo darajada ishtirok etdilar. Tanlovda o'qituvchilar asosan, yo'qolib ketish arafasida turgan qizil kitobga kiritilgan **"Sayg'oqlar"** haqida o'quvchilarga bir qancha ma'lumotlar berib o'tdilar.

Shu tariqa maktab o'quvchilarining tabiatimizdagi noyob hayvonlarga bo'lgan qiziqishlari ortib bormoqda,ular haqida

birqancha ma'lumotlarga ham ega. **"Ko'chmanchi janivorlar"** tanlovida maktabimizdan :

2-sinf o'qituvchisi Rejepova Yulduz 1-o'rinni

8-sinf o'qituvchisi Upenova Gulzada 2-o'rin

Yoshlar yetakchisi Kayupova Altinay 3- o'rin

9-sinf o'qituvchisi To'remuratova Gulnaz
3- o'rinni egalladilar.

Maktablarda shunday tadbirlar tez-tez
o'tkazilib tursa ayniqsa tabiatni asrash

mavzusida tanlovlar olib borilsa
o'quvchilarda tabiatga bo'lgan
muhabbatlarini uyg'otishda ayniqsa
hayvonlarga bo'lgan do'stlik tuyg'usini
uyg'otishda birqancha yengilliklar bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Tabiatshunoslik. 4-sinf (2017, A.Bahromov, Sh.Sharipov)